

FOTO: RASVUS MIKELSEN

FOLKEOPLYSNINGSLOVEN OG RELIGIØSE AKTIVITETER

DUF

DANSK UNGDOMS FÆLLESRÅD

HORTEN

Udarbejdet af advokatfirmaet Horten

JURIDISK VURDERING AF RELIGIØSE FORENINGERS RETTIGHEDER

INDHOLDSFORTEGNELSE

Baggrund 3

Tilskud til folkeoplysende religiøse aktiviteter 4

1. Sammenfatning 5
2. Folkeoplysningsloven 6
3. Administration af reglerne om tilskud 9

Lokaletilskud 8

1. Reglerne om lokaletilskud 11
2. Lokaletilskud til religiøse aktiviteter 12

Grænsetilfælde – Q&A 14

Ansvarshavende redaktør: Kåre Månsson

Redaktion: Alexander Tolstrup, Christian Klauber og Annemette Lomholt Gade

Layout: Anne-Mette Thomsen, grafiliokus.dk

Tryk: KLS Grafisk Hus A/S

DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd

Scherfigsvej 5 • 2100 København Ø • Telefon: 39 29 88 88 • E-mail: duf@duf.dk • www.duf.dk

BAGGRUND

DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd har fået advokatfirmaet Horten til at foretage en juridisk vurdering af religiøse foreningers rettigheder.

DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd har fået kendskab til en række sager i løbet af 2014, hvor flere kommuner har afvist at godkende religiøse foreninger som folkeoplysende, alene fordi foreningerne er religiøse. På den baggrund har DUF bedt advokatfirmaet Horten om at udarbejde et notat, der beskriver, hvordan folkeoplysningsloven og folkeoplysningsbekendtgørelsen skal forstås og anvendes i forhold til religiøse foreninger.

Advokatfirmaet Horten har udarbejdet et hovednotat, som beskriver lovens indhold, hvad angår, hvordan religiøse foreninger godkendes som folkeoplysende. Hovednotatet beskriver desuden, hvordan reglerne om aktivitetstilskud til religiøse foreninger skal forvaltes. Derudover har Horten udarbejdet et notat om tilskud til lokaler samt en Q&A.

HAR DU SPØRGSMÅL?

Hvis du har spørgsmål, eller ønsker du at vende en konkret sag, kan du kontakte DUFs juridiske konsulent.

E-mail: duf@duf.dk
Telefon: 39 29 88 88

DUF har samlet Hortens notater i denne publikation til brug for kommunernes forvaltning af folkeoplysningsloven og folkeoplysningsbekendtgørelsen. Publikationen kan eksempelvis anvendes, når en kommune modtager en ansøgning fra en religiøs forening om godkendelse som folkeoplysende og tilskud til lokaler og aktiviteter.

Notaterne findes også på DUFs hjemmeside: www.duf.dk/horton. Her er hovednotatet med links til uddybning af relevante retskilder og baggrundsmateriale, og alle notater kan downloades som pdf.

ADVOKATFIRMAET HORTEN

Advokatfirmaet Horten er en førende juridisk rådgiver, der er specialister inden for intensivt regulerede sektorer. Virksomheden har mange års erfaring med rådgivning i spændingsfeltet mellem den offentlige og private sektor, eksempelvis med komplekse offentlige-private partnerskaber (OPP-projekter).

Horten tilbyder rådgivning inden for hele det erhvervsjuridiske område til både nationale og internationale klienter. Organisationen er grundlagt i 1953 og beskæftiger 235 medarbejdere.

TILSKUD TIL FOLKEOPLYSENDE RELIGIØSE AKTIVITETER

Advokatfirmaet Horten beskriver her, hvornår religiøse aktiviteter er folkeoplysende og dermed omfattet af reglerne om støtte til frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde efter folkeoplysningsloven. Fokus er reglerne om tilskud til børn og unge under 25 år.

1. SAMMENFATNING

For at kunne få støtte efter folkeoplysningsloven skal en forening først leve op til kravene om at være folkeoplysende. Er dette tilfældet, skal den eller de konkrete aktivitet(er) vurderes.

1.1 Formål og vedtægter

Kommunens behandling af ansøgninger om støtte kan derfor beskrives som en afgørelse i to dele, hvor det først overordnet i forhold til foreningen slås fast, om foreningen kan anses for folkeoplysende og dermed opfylder kravene om blandt andet vedtægter, der angiver et formål i overensstemmelse med loven, for eksempel idræt, idébestemt eller samfundsenlagerende børne- og ungdomsarbejde.

Loven stiller ikke meget præcise krav, men den giver nogle overordnede pejlemærker, og for eksempel kan foreningens vedtægter også indeholde formål, der ikke er folkeoplysende, uden at det udelukker, at foreningens vedtægter lever op til kravene.

Det følger af loven, at religiøse formål kan være folkeoplysende, jf. § 33, stk. 3. At en forening har en række religiøse formål og for eksempel kalder sig "kirke", udelukker den altså ikke fra at udføre frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og være støtteberettiget.

1.2 Vurdering af aktiviteter

Hvis der er tale om en folkeoplysende forening, skal det herefter konkret undersøges, om de aktiviteter, foreningen søger støtte til, er støtteberettigede.

Støtte til foreningers religiøse aktiviteter vurderes ud fra de samme regler som andre foreningers aktiviteter, det vil sige efter folkeoplysningslovens regler om støtte til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde. En række aktiviteter af religiøs art kan således indgå som en del af de støtteberettigede aktiviteter, jf. § 33, stk. 3, herunder efter omstændighederne undervisning m.v.

De nærmere regler om aktivitetstilskud fremgår af § 9, stk. 1 og stk. 2, i bekendtgørelsen til folkeoplysningsloven (bekendtgørelse nr. 1251 af 12. december 2011). Det følger blandt andet af § 9, stk. 1, at aktiviteter i religiøse foreninger ligestilles med andre folkeoplysende aktiviteter.

Det fremgår endvidere af § 9, stk. 2, at der ikke kan ydes tilskud til aktiviteter, som har karakter af gudsdyrkelse eller kirkelige handlinger, herunder afholdelse af gudstjeneste, dåb, konfirmation eller konfirmationsforberedelse.

Det betyder, at kun i de tilfælde, hvor kommunen konkret kan lægge til grund, at der er tale om gudsdyrkelse, det vil sige egentlige kirkelige handlinger, kan kommunen afslå at yde støtte. Kommunen skal konkret i sin sagsbehandling dokumentere, at den aktivitet, der søges støtte til, er en egentlig kirkelig handling, hvis der skal gives afslag på at støtte denne.

Denne forståelse af folkeoplysningsbekendtgørelsens § 9, stk. 2, er også lagt til grund af Kulturministeriet.

Egentlige kirkelige handlinger omfatter for eksempel gudstjeneste, dåb, konfirmation eller konfirmationsforberedelse.

Kommunen skal derfor undersøge, om de aktiviteter, der søges støtte til, er støtteberettigede. I disse støtteberettigede aktiviteter skal der ske fradrag for delaktiviteter, som indebærer egentlig gudsdyrkelse, det vil sige egentlige kirkelige handlinger.

Rent praktisk kan udgangspunktet i kommunens administration af reglerne være, at et helt arrangement som udgangspunkt er en støtteberettiget aktivitet, og at der kun sker "fradrag" for enkelte delaktiviteter som for eksempel gudstjeneste, som derfor opgøres særskilt og således, at kommunen konkret begrundes, hvorfor aktiviteten anses for gudsdyrkelse.

2. FOLKEOPLYSNINGSLOVEN

2.1 Lovens formål og krav til vedtægterne

Folkeoplysningslovens § 1 angiver en overordnet formålsbeskrivelse for den frie folkeoplysende virksomhed med udgangspunkt i respekt for initiativtagernes egenart og idégrundlag og med fællesskabet i centrum. § 1 udgør ifølge bemærkningerne til bestemmelsen – og sammen med formålsbeskrivelsen for det frivillige foreningsarbejde i § 14 og beskrivelsen af foreningsbegrebet i § 4 og § 5 – rammen for den folkeoplysende virksomhed.

I forhold til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde og aktiviteter for børn og unge følger det af § 14, at der stilles krav om, at formålet med det folkeoplysende foreningsarbejde er at fremme demokratiforståelse og et aktivt medborgerskab. Det er en forudsætning, at det sker med udgangspunkt i et forpligtende fællesskab, der styrker folkeoplysningen. Dette sker i praksis blandt andet gennem medlemmernes deltagelse i foreningens beslutningsprocesser og gennem aktiv medvirken til gennemførelse af foreningens aktiviteter.

Det er efter § 3 en forudsætning, at den folkeoplysende virksomhed skal være etableret af en folkeoplysende forening med vedtægt, der opfylder betingelserne i § 4 og § 5, for at være tilskudsberettiget.

Det følger af § 4, stk. 1, nr. 2, at en folkeoplysende forening er en forening, der tilbyder frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde. Ifølge bemærkningerne til § 4 tilbydes frivillige folkeoplysende foreningers aktiviteter for børn og unge, jf. lovens kapitel 5, til foreningens medlemmer.

En folkeoplysende forening skal have formuleret et formål med foreningsdannelsen, som fremgår af vedtægterne, jf. § 4, stk. 3. Formålet skal ligge inden for lovens § 1, og religiøse foreninger kan også efter omstændighederne opfylde dette krav, jf. nedenfor. Foreningens aktiviteter skal derudover blandt andet opfylde formålsbestemmelsen i § 14, jf. bemærkningerne til § 4, stk. 3, nr. 1 og 2.

2.1.1 Særligt om religiøse formål

Også religiøse foreninger kan være folkeoplysende, og det udelukker således ikke en forening fra at udføre frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og være støtteberettiget, at den tillige har et religiøst formål og for eksempel kalder sig en kirke”.

Det fremgår af forarbejderne til § 1, at bestemmelsen blandt andet ikke begrænser det frie initiativ eller det frie emne- og lærervalg, men at bestemmelsen giver nogle pejlemærker. Det er også fremhævet i forarbejderne, at ikke al mellem-menneskelig aktivitet nødvendigvis er støtteberettigende som folkeoplysning.

Der er således betydelig frihed ved formuleringen af vedtægter, som lever op til lovens krav om formulering af formål. Foreningens vedtægter kan for eksempel leve op til kravene i § 4, stk. 3, når blot en del af foreningens formål ifølge vedtægterne er af folkeoplysende karakter, selvom vedtægterne også indeholder en række andre formål, som ikke er af folkeoplysende karakter.

I praksis skal der således ikke meget til, før en forening lever op til lovens krav til formål og vedtægter. Sådanne formål kan for eksempel være idræt og idébestemt og samfundsengagerende børne- og ungdomsarbejde, jf. § 14, stk. 2.

Der vil normalt ikke som følge af disse minimumskrav være hjemmel til, at en kommune kan kræve en bestemt formulering af foreningens formål som betingelse for at yde støtte. Først, når det er klart, at en forening lever op til lovens krav til formål og vedtægter, skal det nærmere vurderes, om foreningens aktiviteter gør den berettiget til tilskud.

2.2 Krav til de støtteberettigede aktiviteter

Det følger af § 15, at der ydes tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år, som er omfattet af bestemmelserne i § 1 og § 14.

Efter § 15 har kommunalbestyrelsen således pligt til at yde tilskud til aktiviteter, men det følger ikke af bestemmelsen, hvilke aktiviteter der er støtteberettigede. Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at blandt andet følgende aktiviteter vil falde ind under aktivitetstilskuddet:

- Medlems-/deltagertilskud
- Grundtilskud
- Administrationstilskud eller lignende

- Tilskud til uddannelse, instruktør-/trænerløøn, materiel og lejroophold
- Transporttilskud
- Tilskud til ungdomsklubber i henhold til folkeoplysningsloven og til interessegruppelignende virksomhed.

Der er tale om en ikke-udtømmende liste.

Eksempel: Sag om foreningen Børnegudstjeneste i København

I en konkret sag om støtte til Børnegudstjeneste i København har Indenrigsministeriet taget stilling til støtte til aktiviteter af religiøs karakter.

Ministeriet sondrer mellem aktiviteter af religiøs art, der er båret af en bestemt trosopfattelse, og "egentlig gudsdyrkelse", som omfatter egentlige kirkelige handlinger. Det er den enkelte delaktivitet, der skal vurderes, når der skal tages stilling til tilskud til aktiviteter, og i det omfang, der er tale om egentlig gudsdyrkelse, kan disse aktiviteter ikke indgå i tilskudsgrundlaget, men skal fratrækkes fra de støtteberettigede aktiviteter.

Det var på den baggrund ministeriets opfattelse, at det forhold, at en organisation har et religiøst formål for sine aktiviteter, ikke i sig selv kan begrunde, at der gives afslag på ansøgninger om tilskud til kredsens folkeoplysende aktiviteter. Konkret kunne det forhold, at foreningen Børnegudstjeneste i København havde tilknytning til et trossamfund, og at formålet var at forkynde evangeliet for børn, blandt andet ved lejroophold med bøn, sang, forkyndelse og undervisning m.v., ikke udelukke støtte. Der henvises herved til Indenrigsministeriets udtalelse af 22. december 2000.

Selvom udtalelsen vedrører de indtil 2000 gældende regler i folkeoplysningsloven, må det antages, at udtalelsen også i dag er retningsgivende for den vurdering, som en kommune skal foretage ved behandling af en ansøgning om støtte, da den nye folkeoplysningslov i 2000 ikke ændrede retsstillingen for så vidt angår støtte til religiøse aktiviteter, jf. bilaget til lovforslagets tillægsbetænkning, hvor undervisningsministerens svar på spørgsmål 39 er gengivet.

Udtalelsen illustrerer følgende væsentlige forhold i den vurdering, som kommunen skal foretage ved behandling af en ansøgning om støtte til religiøse aktiviteter:

- Det udelukker ikke støtte til aktiviteter, at en forening har et religiøst formål eller er tilknyttet et trossamfund, og konkret udelukkede det ikke støtte, at der skete forkyndelse.
- Det er den enkelte aktivitet, der skal vurderes i forhold til folkeoplysningslovens krav til aktiviteter.
- Egentlige kirkelige handlinger skal ikke indgå i opgørelsen af de tilskudsberettigede aktiviteter.

Aktiviteter af religiøs art skal sidestilles med anden folkeoplysende aktivitet, jf. § 33, stk. 3. Det følger direkte af loven, at religiøse aktiviteter for børn og unge er støtteberettigede på lige fod med andre folkeoplysende aktiviteter.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at religiøse aktiviteter for børn og unge ikke kan undtages fra kommunens generelle tilskudsordninger, jf. lovbemærkningerne til § 33, stk. 3.

Det fremgår af forarbejderne, at aktiviteter af blandt andet religiøs art kan indgå som en del af værdigrundlaget for den folkeoplysende virksomhed, jf. bilaget til lovforslagets tillægsbetænkning, hvor der er gengivet undervisningsministerens svar på spørgsmål 38.

Af svaret på spørgsmål 39 fremgår, at børne- og ungdomsarbejde kan modtage støtte til folkeoplysende aktiviteter, selvom enkelte aktiviteter anses for gudsdyrkelse. Derimod kan aktiviteter med karakter af gudsdyrkelse, det vil sige egentlige kirkelige handlinger som for eksempel afholdelse

af gudstjeneste, dåb, konfirmation eller konfirmationsforberedelse, ikke indgå i tilskudsgrundlaget. Det indebærer, at kommunen principielt i hvert enkelt tilfælde skal vurdere og begrunde, om en konkret aktivitet, herunder en aktivitet af religiøs art, er en folkeoplysende virksomhed og dermed tilskudsberettigende.

Det er kun i de tilfælde, hvor kommunen konkret kan lægge til grund, at der er tale om gudsdyrkelse i form af egentlige kirkelige handlinger, at kommunen kan afslå at yde støtte. Dette skal konkret dokumenteres i kommunens sagsbehandling.

Kulturministeriet har i et notat fra januar 2014 slået fast, at begreberne "gudsdyrkelse" og "egentlige kirkelige handlinger" er sidestillede, og at der derfor er overensstemmelse mellem terminologien i folkeoplysningsloven og folkeoplysningsbekendtgørelsen. Det fremgår endvidere af notatet, at kommunen konkret skal begrunde, hvorfor en aktivitet måtte have karakter af gudsdyrkelse.

Eksempel: Statsforvaltningen Midtjylland

I en sag fra Statsforvaltningen Midtjylland er spørgsmålet om kommunens sagsbehandling i forbindelse med støtte til religiøse foreninger prøvet.

I sagen havde kommunen givet tilskud til andre foreninger, men ikke til to religiøst funderede foreninger, og statsforvaltningen henstillede på den baggrund, at kommunen offentliggjorde klare retningslinjer for tilskud til folkeoplysende virksomhed, jf. Statsforvaltningen Midtjyllands udtalelse af 8. juli 2011.

Sagen viser, at selvom kommunerne har en betyde-

lig skønsmargin, kan klare, generelle retningslinjer gøre skønnet mere sikkert. Det kan blandt andet afhjælpe, at der ikke forskelsbehandles i sammenlignelige sager, ved at foreninger for eksempel udelukkes fra støtte, allerede fordi aktiviteten må anses som religiøs.

Kommunerne er således i administrationen af reglerne i folkeoplysningsloven bundet af de retningslinjer, der gælder for udøvelse af skønnet, herunder saglighedsgrundsætningen og lighedsprincippet.

3. ADMINISTRATION AF REGLERNE OM TILSKUD

(1) Foreninger skal leve op til nogle overordnede krav for at kunne opnå tilskud efter folkeoplysningslovens regler om tilskud til frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde. Disse krav er de samme, uanset om foreningen er religiøs eller ej, jf. afsnit 2.1.

Der skal ikke ved vurderingen af de enkelte ansøgninger om støtte, jf. nedenstående, ske en fornyet vurdering af, om en forening opfylder disse overordnede krav til foreninger.

(2) I de støtteberettigede aktiviteter skal der ske fradrag for aktiviteter, som indebærer egentlig gudsyndelse i form af egentlige kirkelige handlinger. Det er en konkret vurdering i forhold til den enkelte ansøgning, om ansøgningen også omfatter støtte til aktiviteter, som ikke kan modtage støtte efter folkeoplysningsloven.

Der vil derfor være en række aktiviteter, som klart er støtteberettigede, og der vil være aktiviteter, som lige så klart ikke er støtteberettigede. Indimellem disse to yderpunkter vil der være tilfælde, der kræver nærmere overvejelser for at fastslå, om der er tale om støtteberettigede folkeoplysende aktiviteter.

En praktisk måde at gribe det an på, hvis der er tale om en samlet aktivitet som en weekendlejr, hvori der blandt andet indgår konkrete aktiviteter som undervisning, fællessang, madlavning og gudstjeneste, er at identificere de ikke-støtteberettigede delaktiviteter – i dette eksempel gudstjeneste – og så fratække denne delaktivitet fra den samlede støtteberettigede aktivitet.

FOTO: SUSANNE VILS

LOKALETILSKUD

I dette afsnit beskrives reglerne for at søge lokaletilskud til religiøse aktiviteter efter folkeoplysningslovens regler.

Støtte til foreningers religiøse aktiviteter efter folkeoplysningslovens regler i kapitel 5 om støtte til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde vurderes ud fra de samme regler som støtte til andre ikke-religiøse aktiviteter. Det indebærer, at religiøse aktiviteter ligestilles med andre folkeoplysende aktiviteter, det vil sige, at hvis aktiviteten er folkeoplysende, er den også berettiget til tilskud – og en kommune kan ikke afvise at yde støtte til aktiviteter med henvisning til, at der er tale om religiøse aktiviteter.

Det er kun i de tilfælde, hvor kommunen konkret kan lægge til grund, at der er tale om gudsdyrkelse i form af egentlige kirkelige handlinger, som for eksempel gudstjeneste, dåb og konfirmation, at kommunen kan afslå at yde støtte.

Nedenfor vurderer Horten, om en tilsvarende afgrænsning også gælder i forhold til lokaletilskud i medfør af folkeoplysningsloven.

1. REGLERNE OM LOKALETILSKUD

Det følger af folkeoplysningslovens § 2, stk. 2, nr. 2, at kommunen yder tilskud til aktiviteter for børn og unge. De nærmere regler fremgår af kapitel 5.

Det følger endvidere af § 2, stk. 4, at kommunen yder tilskud til lokaler, jf. kapitel 7, efter reglerne om tilskud til private lokaler m.v.

Kapitel 7 sonderer mellem lokaletilskud til den folkeoplysende voksenundervisning, jf. kapitel 4, og lokaletilskud til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde, jf. kapitel 5.

Reglerne om lokaletilskud til lokaler, der anvendes til aktiviteter, som er omfattet af kapitel 5, er indeholdt i § 25.

Det fremgår nærmere af § 25, stk. 1, at kommunen yder tilskud med mindst 65 procent af driftsudgifterne til lokaler m.v., der ejes eller lejes af foreninger til aktiviteter for børn og unge under 25 år. Der stilles krav om, at foreningerne årligt skal kunne dokumentere deres aktivitetstimetallet.

Det følger heraf, at lokaletilskuddet alene vedrører foreningers støtteberettigede aktiviteter, og at det i den forbindelse påhviler foreningen at dokumentere aktivitetstimetallet i

lokalerne, idet tilskud kun kan ydes for hvert lokale for de timer, hvor der er støtteberettiget aktivitet i lokalene (hvilket også følger af bemærkningerne til § 25).

Efter § 27, stk. 1, er det en betingelse for at modtage tilskud til private lokaler m.v., at foreningen opfylder lovens tilskudsbetingelser – men det er dog ikke en betingelse for selve foreningens godkendelse som folkeoplysende, at foreningen konkret får tilskud til aktiviteten.

Endelig følger det af § 33, stk. 3, at kommunen i sin administration af reglerne skal sidestille folkeoplysende aktiviteter af blandt andet religiøs art med andre folkeoplysende aktiviteter for børn og unge. Der er således ikke mulighed for inden for lovens område – i forhold til støtte baseret på aktivitet – at undlade at yde støtte alene med henvisning til, at der også er tale om religiøse aktiviteter.

2. LOKALETILSKUD TIL RELIGIØSE AKTIVITETER

Det følger af det ovenfor anførte, at en afgørelse om lokaletilskud til religiøse aktiviteter forudsætter en tilsvarende vurdering som den, der skal foretages, i forhold til lokaletilskud til aktiviteter, der ikke er religiøse.

Det skal således indledningsvis vurderes, om foreningen i sig selv er støtteberettiget, jf. § 27.

Herefter skal den enkelte aktivitet, foreningen søger om at få inddraget som en del af de støtteberettigede aktiviteter, vurderes. Da der er tale om en ansøgning om lokaletilskud til lokaler, der anvendes til aktiviteter, som er omfattet af kapitel 5, er det disse regler om støtte til aktiviteter, som er afgørende for, om der kan opnås lokaletilskud.

Vi lægger i den forbindelse vægt på, at der er en nær sammenhæng mellem bestemmelsen i § 25 og reglerne i kapitel 5, at både reglerne om lokaletilskud og støtte til aktiviteter baserer sig på en registrering af aktivitet, og at det er klart, at der alene kan ydes lokaletilskud til støtteberettigede aktivitetstimer i lokalet.

På den baggrund er det vores vurdering, at reglerne om lokaletilskud bør fortolkes på samme måde i forhold til støtteberettiget aktivitet som støtte til aktiviteter omfattet af kapitel 5.

Det indebærer, at de aktiviteter, der berettiger til lokaletilskud, skal vurderes ud fra de samme regler som støtte til andre ikke-religiøse aktiviteter.

Det skal derfor først og fremmest vurderes, om selve aktiviteten er folkeoplysende, og en kommune kan ikke afvise at yde lokaletilskud til aktiviteter alene med henvisning til, at der er tale om religiøse aktiviteter.

Det er kun i de tilfælde, hvor kommunen konkret kan lægge til grund, at der er tale om gudsdyrkelse i form af egentlige kirkelige handlinger, at kommunen kan afslå at lade disse timer tælle med i det samlede aktivitetstimer i lokalene.

GRÆNSETILFÆLDE – Q&A

De generelle regler og den praksis, der knytter sig til reglerne, vil i de fleste tilfælde give god vejledning til, hvordan en ansøgning om støtte skal afgøres. Denne Q&A kan vejlede om, hvor grænsen for det støtteberettigede går.

Der er ikke i forhold til disse spørgsmål taget stilling til, om ansøgningerne om støtte til religiøse aktiviteter i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage støtte – støtte til religiøse aktiviteter skal således fortsat opfylde nøjagtig de samme grundlæggende betingelser som andre aktiviteter.

Q *Kan der ydes støtte til en forening, hvis formål er forkyndelse af et religiøst budskab?*

A Ja. Et religiøst betinget formål er ikke relevant i forhold til en afgørelse af, om der kan ydes støtte. Det bemærkes, at religiøse formål sidestilles med andre folkeoplysende formål.

Q *Kan der ydes støtte til en aktivitet, der består i forkyndelse og undervisning, hvor børn og unge præsenteres for den religion, som er en del af foreningens værdigrundlag, og hvor der sker en drøftelse af de spørgsmål, som de gennemgåede tekster/teser rejser?*

A Der kan ydes støtte, hvis der er tale om en forkyndelse og undervisning, som bygger på et fællesskab og et idégrundlag, og hvor drøftelsen lægger op til demokratiforståelse og et aktivt medborgerskab og evne og lyst til at tage ansvar.

Q *Kan der ydes støtte til en aktivitet, der består i udenadslære af religiøse tekster med henblik på at kunne recitere disse tekster, uden at der indgår drøftelser om de spørgsmål, som teksterne rejser?*

A Der kan ikke ydes støtte, hvis aktiviteten ikke bygger på et fællesskab og et idégrundlag, og hvis aktiviteten ikke fremmer demokratiforståelse og et aktivt medborgerskab og evne og lyst til at tage ansvar. En ren udenadslære vil næppe opfylde kravene til at være en støtteberettiget folkeoplysende aktivitet.

Q *Hvis en forening afholder en sommerlejr eller en mødeaften, hvor der både foregår støtteberettigede aktiviteter og ikke-støtteberettigede aktiviteter – for eksempel i form af gudstjeneste, dåb og konfirmation – hvordan opgøres støtten så?*

A I dette tilfælde skal der ske en konkret vurdering af de enkelte aktiviteter – er de støtteberettigede, eller er de ikke støtteberettigede? Denne vurdering skal begrundes i hvert enkelt tilfælde. Herefter skal de ikke-støtteberettigede aktiviteter fratrækkes i tilskudsgrundlaget.

Læs mere på duf.dk/horten

Mere information

På duf.dk/horten kan du finde ekstra retskilder, domsafgørelser og baggrundsmateriale. Du kan også downloade alle notater i pdf og læse om baggrunden for, at DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd har udarbejdet notatet.

Mere om foreningslivet

På duf.dk/foreninger kan du blive klogere på alt det, du har brug for i dit arbejde med og i foreninger, landsorganisationer og kommuner. Find blandt andet information om folkeoplysningsloven, skatteregler og en oversigt over kommunale tilskud.